

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/28/2017
Identifikačné číslo spisu:	7214233223
Dátum vydania rozhodnutia:	07.06.2017
Meno a priezvisko:	Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:7214233223.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Deuny, s. r. o., so sídlom v Košiciach, Južná trieda 74, IČO: 36 179 167, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Illeš, Šimčák & Partners, s. r. o., so sídlom v Košiciach, Štúrova 27, proti žalovaným 1/ O. U., bytom W., Z., 2/ T. U., bytom W., Z., obom zastúpeným JUDr. Annou Lacovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Pražská 4, o určenie neúčinnosti právnych úkonov, vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 39 C 223/2014, o dovolaní žalovaných proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 29. júna 2016, sp. zn. 6 Co 376/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania vo výške určenej súdom prvej inštancie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 29. júna 2016 sp. zn. 6 Co 376/2015 podľa § 220 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) zmenil uznesenie Okresného súdu Košice II (ďalej len „súd prvej inštancie“) č. k. 39 C 223/2014-113 v časti, v ktorej bolo zrušené uznesenie o nariadení predbežného opatrenia zo dňa 2. januára 2015 č. k. 39 C 223/2014-23 tak, že zamietol návrh na zrušenie predbežného opatrenia vo výroku, ktorým bolo žalovanému 1/ zakázané scudziť, prenajať, zaťažovať záložným právom či iným vecným právom alebo inak nakladať spôsobom, ktorý by znemožnil alebo sťažil speňaženie spoluvlastníckeho podielu vo veľkosti 1/2 na nehnuteľnostiach vedených pre okres Košice II, obec KOŠICE - ZÁPAD, katastrálne územie O., vedeného na LV č. XXXXX ako byt č. 20 vo vchode č. 25 na 6. poschodí v bytovom dome súp. č. 478 a k nemu prislúchajúceho podielu na spoločných častiach a zariadeniach domu a podielu na pozemku vo veľkosti 1655/10000 až do rozhodnutia vo veci samej a žalovanej 2/ zakázané scudziť, prenajať, zaťažovať záložným právom či iným vecným právom alebo inak nakladať spôsobom, ktorý by znemožnil alebo sťažil speňaženie spoluvlastníckeho podielu vo veľkosti 1/2 na nehnuteľnostiach vedených pre okres Košice II, obec KOŠICE - ZÁPAD, katastrálne územie O., vedeného na LV č. XXXXX, ako byt č. 20

vo vchode č. 25 na 6. poschodí v bytovom dome súp. č. 478 a k nemu prislúchajúceho podielu na spoločných častiach a zariadeniach domu a podielu na pozemku vo veľkosti 1655/10000 až do rozhodnutia vo veci samej. V prevyšujúcej časti uznesenie súdu prvej inštancie o zrušení predbežného opatrenia potvrdil.

2. Uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu v jeho zmeňujúcim výroku napadli žalovaní (ďalej aj „dovolatelia“) dovolaním podľa § 419 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP) a tiež preto, lebo došlo k zmene rozhodnutia súdu prvej inštancie, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP). Podľa presvedčenia dovolateľov je napadnuté uznesenie nedostatočne odôvodnené, porušujúce ich právo na spravodlivé konanie, ktorého súčasťou je aj právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkové relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 115/03). Napadnuté uznesenie odvolacieho súdu je v rozpore s ustálenou súdnou praxou, ktorá vyžaduje primeranosť obmedzenia povinných k oprávneným nárokom žalobcu, ako aj zásadu, že v prvom rade sa dlh veriteľa uspokojí z majetku pôvodných dlžníkov a až keď tento majetok nepostačuje na úhradu pohľadávky v plnej výške, bude uhradená z majetku tretích osôb. Z uvedených dôvodov navrhli, aby dovolací súd zrušil uznesenie odvolacieho súdu v zmeňujúcej časti a vec tomuto súdu vrátil na ďalšie konanie. Žalobkyňa sa k dovolaniu písomne nevyjadřila.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

4. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu [porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci odvolacieho súdu (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014).

5. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 CSP a § 421 CSP.

6. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ustanovenie § 420 CSP formuluje jednak prípustný predmet, a to vymedzením, proti akým rozhodnutiam je dovolanie prípustné (vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí). Pre prípustnosť dovolania je ďalej potrebné, aby tieto rozhodnutia trpeli niektorou z väd zmätočnosti uvedených v § 420 CSP; tieto budú relevantné len vtedy, pokiaľ trvajú aj v priebehu dovolacieho konania. Vady zmätočnosti sú zároveň dovolacím dôvodom podľa § 431 CSP.

7. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. Dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. V danom prípade žalovaní prípustnosť svojho dovolania vyvodzujú popri sebe z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP a (zároveň) aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

10. Z doslovného znenia ustanovení CSP, ktoré sa vzťahujú na dovolacie konanie, nevyplýva jednoznačne, či prichádza do úvahy súbežné uplatnenie prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP ako aj v zmysle § 421 CSP.

11. Najvyšší súd v rozhodnutí z 19. januára 2017 sp. zn. 8 Cdo 213/2016 skúmal prípustnosť dovolania podaného po 1. júli 2016, ktorú dovolateľ vyvodzoval súbežne z oboch uvedených ustanovení. Trojčlenný senát 8 C vo svojom rozhodnutí nevyjadril právny názor, podľa ktorého by bola nemožná takáto kumulácia dôvodov prípustnosti dovolania; dovolanie odmietol s odôvodnením, že jeho prípustnosť nevyplýva ani z § 420 písm. f/ CSP, ani z § 421 ods. 1 CSP. Uvedený senát teda vychádzal z názoru, podľa ktorého dovolateľ môže vyvodzovať prípustnosť dovolania súbežne z týchto dvoch ustanovení.

12. V inej právnej veci trojčlenný senát 3 C najvyššieho súdu dospel pri svojom rozhodovaní k názoru, ktorý je odlišný od záverov senátu 8 C, v zmysle ktorého je kumulácia dôvodov prípustnosti dovolania vylúčená. Senát 3 C preto podľa § 48 ods. 1 CSP uznesením zo 6. marca 2017 sp. zn. 3 Cdo 8/2017 postúpil vec na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu (ďalej len „veľký senát“), pričom v uznesení o postúpení veci odôvodnil svoj odlišný právny názor.

13. Veľký senát, ktorého právny názor je pre senáty najvyššieho súdu záväzný (§ 48 ods. 3 veta prvá CSP) vo svojom rozhodnutí z 19. apríla 2017 sp. zn. 1 VCdo 2/2017 dospel k záveru: „Kumulácia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP a § 421 CSP je neprípustná. Ak sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti podľa oboch uvedených ustanovení, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 CSP. Ak sú v dovolaní uplatnené viaceré vady zmatečnosti uvedené v § 420 písm. a/ až f/ CSP, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí výlučne na skúmanie prípustnosti dovolania z hľadiska existencie tej procesnej vady zmatečnosti, ktorá je v tomto ustanovení uvedená na prednejšom mieste.“

14. Najvyšší súd v súlade s vyššie uvedenými závermi posudzoval prípustnosť dovolania žalovaných iba z hľadiska nimi tvrdenej procesnej vady zmatečnosti (§ 420 CSP); v rámci dovolacieho prieskumu teda nepristúpil k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia, že ich mimoriadny opravný prostriedok je prípustný tiež podľa § 421 CSP.

15. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných vád, ktoré sú vymenované v § 420 písm. a/ až f/ CSP.

16.1 Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

16.2 V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 CSP, dovolací súd skúma primárne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení.

16.3 Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

17. V danom prípade je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu (v jeho zmeňujúcej časti), ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvej inštancie o zrušení nariadeného predbežného opatrenia zo dňa 2. januára 2015, č. k. 39 C 223/2014-23.

18. Dovolací súd zastáva názor, podľa ktorého uznesenie, ktorým odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvej inštancie o zrušení nariadeného predbežného opatrenia, nie je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej. Rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej je rozsudok, ktorým odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie buď potvrdzuje, alebo mení. Obdobne uznesenie, ktorým odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvej inštancie o zrušení nariadeného predbežného opatrenia, nie je ani rozhodnutím, ktorým sa konanie (o veci vymedzenej žalobou) končí. Vec sama nie je právoplatne skončená a súd prvej inštancie o nej stále koná a rozhoduje.

19. Vzhľadom na uvedené dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalovaných smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému podľa § 420 CSP nie je prípustné a preto dovolanie odmietol (§ 447 písm. c/ CSP). Nad rámec uvedeného najvyšší súd dodáva, že aj v prípade, ak by posudzoval predpoklady prípustnosti dovolania podľa § 421 CSP (dovolateľ konkrétne namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu) dospel by k rovnakému záveru o jeho neprípustnosti preto, lebo podľa § 421 ods. 2 CSP dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP. Jedným z takto taxatívne vymedzených prípadov je aj uznesenie súdu prvej inštancie o zrušení neodkladného opatrenia podľa § 334 a § 335 ods. 1 CSP, teda také, o aké išlo v prejednávanej veci.

20. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.